

اجتهاد

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XVIIIme ANNÉE

1 Juin: 1923 — No. 154

اداره خانه سی

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون: استانبول ۸۶۵

« اون سکزنجی سنه تأسیسه » حیاتی، فلسفی، اجتماعی فکر نه سی

نومرو ۱۵۴ — ۱ حزیران ۱۹۲۳

ایز میر اقتصاد قونفره سنده حرفلر مسئله سی [*]

دوشوردی. بو حیرتن قورتیلیر قورتیلماز اون سنه اول حادث اولان و بر هفته لق مجموعەنک العاسنی ایجاب ایتدیرن مائل بر وقعە یی خاطر لادم: مسئلیم آلتندە (حرفکر): (حریت فکریه) مجموعە لری انتشار ایدییوردی: مجموعە لر حکومتک معنالی و معناسز امر لر یله بر قاچ دفعه قاباندی آچیلدی. ظاهر، مجموعەنک اجلی کلش اولاجق که، لاتین حرفلرینک دیلیمز ایچون چوق فائده لی اولاجقندن، قبولی لزومی مدافعه ایدییوردق. مصطفی اسمندە بر کنج مجموعە ده بوکا تائد بر سلسله مقالات نشر ایتکده ایدی. صاری قامیش قهرمانی انور یکی حربیه ناظری اولمش، بوتون یکی مخبر اتک آری آری یعنی الفبا حرفلر یله یازیلشی امر ایدە جک قادار بر ذوق سزلک کوسترمشدی. هیچ کیمسه اعتراض ایدە مدی، چونکه اوهر شی ایدی. لاکن زوالی ظن ایدییوردی که اتحاد و ترقی مرکز عمومیسنک لطف ایدیدە مبعوثلری قادار حرفلردە کندیسینه طرفدار اولاجقدی. بونی تنقیدە جسارت ایدن بر کشی چیققدی: کاظم نامی! فقط در حال آخر بنک اولچوسنی آلدی و حرفلر مسئله سی بر دهاا آغز بنه آلمه توبه ایتدی! اینه اوصردە مشهور میلایلی دو قنور، اختراع ایتدیکی اویچیمسز قرنجە لری آکدیران منفصل حرفلرینی نشر و تعمیم ایچین یورولماز بر غیرت صرف ایدییوردی. ذوق ملی بی اوقشامادینی ایچین هر ایکسی ده جنین ساقط حکمندە قالدیلر. بالنتیجه انور انور پاشادە اوکوندی که، حرفلر، اناطولی تورک لری قادار کندیسینه مطیع دکالر. اونلری ایستدیکی کبی استخدام، حرفلره کیف مایشاء تصرف ایدە مر. بالضروره فکری و وارزوسنی تعقیدن صرف نظر ایتدی چونکه

ایز میر اقتصاد قونفره سی اعضا سندن کزیده لکیرینه شبهه ایدیلە بن ومع الاسف بو ستونلردە اسملرینی تثبیتە قدرتمز تعلق ایتە بن بر زمره طرفندن دیلیمز ایچین لاتین حرفلرینک قبولی حقندە ریاسته ویریلن تقریر رئیس کاظم پاشا قره بکر حضرتلرینک لسانندن بوتون امید وانتظار لک خلافتندە اولارق بو آرزوی تقیحات بیر نطقک صدورینی ایجاب ایتدیر مشدر. پاشانک بونطقندە سولیدیکی یکانه ودوغرو برسوز واریسه اوده بومسئلهنک بر اقتصاد قونفره سنده موضوع بحث اولامایه جقنه دائر اولانی در. کاشکه ایش بونکله قانمش ویتمش اولسه. ایدی ده پاشا حضرتلری ابد طالع نطقی ایراد ایتسه ایدی. بونکله برابر او نطقک ذات مسئله یه تعلق اولمایان بیر چوق بارجه لری قونفره ده حاضر بولونان بر چوق اعضا لر طرفندن آقیشلانندی. بو آقیشلرک ایسه معناسی واضعدر. بورادە حق و حقیقت دکل قوت و قدرت آقیشلانندی. فی الحقیقه پاشا حضرتلری قدرتی بر شخصیتدرلر. وزده، عادتدر، بویوکلرک لسانندن صادر اولان هر سوز مصاحته مطابق اولسون اولماسین آقیشلانیر. دالقا ووقلقدن، طواجیلقدن بیر تورلو یقامیزی قورتارامایوروز. نه فنا بر سجهیه.

قونفره اعضا سنک آووچلرینی باطلا ایرجه سنه آقیشلادقلرینه شبهه اولمایان بو نطق بن ک بویوک تأثر لرله اوقودم. بالخاصه تقبیح بنی بویوک بر حیرته

[*] علمی بحثلر و مناقشە لر ایچین زمان کچمش اولامایه جقندن بو تأخری قارئلرمن معذور کوریرلر. بالخصه ووص که اجتهاد بالضروره طائلی چهره سی ایدە بردفعه کوستره بیلکده در. ق. ح.

بز اوپله ظن ایدیورزک بوه تستر، مسئله سی ملتزک
علماسی سی ده ، ادباسی ده مشغول ایتمیسی لازم کان اک
روحی بر مسئله در. شاید بو ، آل بر لکیله حل ایدلرزه
پک یقینده اجتماعی فناقلرک دها زیاده باش کوستره جکی
محققدر . فحش یولنه سلوک ایتش قادینلری ناموسلی
مسلمان خانلردن تفریق ایده جک شمار بولونمالی . بزم
فکر مزجه فحش یولنده کرهن مسلمانلر - حقیقی
توبه کار اولنجیه قدر - تستر ایتدیرلملیدر .

« تستر » مسئله سی یوقاریده ده سویلدیکمز کبی مهم
بر مسئله در . مسئله نك اک روحی نقطه سی شودر :

تستر جسملرده دکل روحلرده اولمالی واوزمان اخلاق
حمیده نك ایستهدیکی مستوریت مقبوله حاصل اولمش
بولونور . بز بو معنا ایله بر جوق مستوره لر ایچنده غیر
مستوره لر و غیر مستوره لر آره سنده محترم و عصمتناه
مستوره لر کورمکده یز . ملت ، مستوریتک بومعنا
بلندی ایله مستوره اولان محترم و نفسنه و عائله سینه
حرمتکار والدلرک اولاندن متشکل اولونجه (عائله) نك
قوامی تأسس ایدر . او وقت فتح و ظفرلرک اک بیوکی
اولان بواجتماعی فتح و ظفرکده قانج و مظفری اولورزه
۱۵ مایس سنه ۱۹۲۳ قایا نوری

درویش سوزلری

نشوه حکمتی بزم صفاده
خریق وجد اولان رندانده بولدم ،
اک یوکسک فیضیه عشق دنیاده
باب مولانی بولانده بولدم .

کتاب دلده کی آیاتی کوردم ،
دبداری کوسترن صراحتی کوردم ،
اینجلی ، زبوری ، تورات کوردم ،
لب حقیقی قرآنده بولدم .

هرنریه باقسم کورونور خدا ،
بر نفس ده حقن دکلم جدا ،
بن عرش قلمده ایتدم تماشا ،
قرآن ده لوح وجدانده بولدم .

دولاشدم مسجیدی ، دیری ، کنشقی ،
تیزه چالیشم خوب ایله زشتی ،

هیچ بر فائده عملیه سی اولماشدی . آنجیق او دورده
هرکس بر نقطه ده متحد ایدی و هرکس باغیر یوردی :
منفصل حرفلر !

منفصل حرفلره اولان احتیاج بر کره عمومک
افکاری طرفدن تصدیق اولوندقن صوکر ، یاباجق
ایش اک موافق اولانلری قبول ایتک اولاجقدی . بو
اک موافق حرفلر هانکیلری درا قارا بر قوت کور بر
تعسب حکومتی تهدید ایتسه ایدی ، حکومت بلدکه او
زمان دها بو مسئله نك حلی جهتی دوشونمیه مجبور
اولدی . (مابعدی وار)

قلم زاده حق

تستر

بو کونه قدر عالمر مز ، محررلر مز ، ادیبلر مز تسترک لهنده
وعلمینده جوق شیر یازدیلر . فقط مسئله نك اساسی اکثریا
ده کیشیدیرلدی ، مقصد آ کلاشیلادن نتیجه آلدن ایدلدن
مسئله قباتیلدی . تسترک اصلاحی سیاست مز قدر مهم بر
مسئله اولدینی بیلمه مدی ، چارشاف آ لنده دها قولای
پاپیلان نامشروع حرکتلر کوروله مدی . « تستر » نامی
ویریلن کسویه یورونمش بعضی اخلاق لابلایلرینه میدان
بوش بر اقلیدی . بو خصوصده علمامز حجره سینه قپاندی ،
ادبامز کوشه سینه چکیلدی : بر جوق فناقلری اکثریا
تسهیل ایدن « تستر » اونوتولدی . نهایت روم فاحشه لری ،
چارشاف کیه رک (مسلمان قادی) نایله اجانبه عرض
حسن و وجود ایتک یولنی استفاده لی بولدی ، فحش
بولنه صابمش و « مسلمان » اسمنی طاشیر بعضی سوقاق
« مستوره » لرینک عددیله برابر خجالتلر مزده آرتدی ، فحشی
بر صنعت اتخاذا ایتش بدبخت مسلمان قادینلر روم
قادینلرینک ، پانسیونلرنده ، سرمایه اولق فلاکتنه
دوشدی . نتیجه ده عینی اورتو آ لنده ناموسلی مسلمان
عائله سیله آشفته لر تفریق ایدلر بر حاله کلدی ...

قوری سوزلردن ، بوش ادعالردن بر فائده حاصل
اولامیه جفی آ کلاشیلر سه « تستر » اک اصلاح ایدلمی
ایچون ، آلدن کلدیکی قدر ، چالیشیله جفنه شبهه قالماز .